

(สำเนา)

เลขที่รับ ๓๙๐๙/๒๕๕๒ วันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๖๒๗

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง กรอบการเจรจาพันธกรณีต่างๆ ภายใต้บทที่ ๙ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA)

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการเจรจา ในเรื่องนี้ และเอกสารประกอบ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอกรอบการเจรจาพันธกรณีต่างๆ ภายใต้
บทที่ ๙ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) เพื่อขอความเห็นชอบ
จากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอกรอบการเจรจา ดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

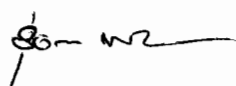
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

ณัฐภา พิมพ์

ตรวจ

**เอกสารประกอบการพิจารณา
กรอบการเจรจาพันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้บันทึกที่ ๙
การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA)**

๑. ภูมิหลังความเป็นมา
๒. ข้อบทความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) ส่วนที่เกี่ยวข้อง
๓. แผนการจัดกิจกรรมให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ
๔. กรอบการเจรจา
๕. สรุปผลการอภิปรายสาธารณะเรื่อง “การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ JTEPA” ครั้งที่ ๑

ภูมิหลังความเป็นมา

พันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้บทที่ ๙ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA)

- เมื่อ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีไทยและญี่ปุ่นได้ลงนามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น หรือ Japan - Thailand Economic Partnership Agreement (JTEPA)¹ โดยได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ความตกลงดังกล่าวประกอบด้วยภาคการค้าเสรี และภาคความร่วมมือ ซึ่งหลังจากความตกลง JTEPA มีผลใช้บังคับแล้ว การค้าและการลงทุนก็ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยปริมาณการค้าเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๙ และการลงทุนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๒๕
- ในบทที่ ๙ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาคการค้าเสรีในความตกลงนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ให้ข้อผูกพัน (commitment) ที่จะเปิดการเจรจาใน ๖ เรื่อง แยกเป็นข้อผูกพันของไทย ๔ เรื่อง และข้อผูกพันของญี่ปุ่น ๒ เรื่องดังนี้

ข้อผูกพันของไทย

- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะผ่อนปรนเรื่องข้อกำหนดอัตราส่วนการจ้างงาน ๔ (ไทย) ต่อ ๑ (ต่างชาติ)
- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะผ่อนปรนเรื่องข้อจำกัดจำนวนคนต่างชาติไม่เกิน ๑๐ คนต่อ ๑ บริษัท
- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะผ่อนปรนเรื่องกฎระเบียบพนักงานต่างชาติที่โอนย้ายเข้ามาประจำในไทย
- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะผ่อนปรนเรื่องกระบวนการแจ้ง (notification) กระทรวงแรงงานเกี่ยวกับการเข้ามาทำงานของคนต่างชาติ

ข้อผูกพันของญี่ปุ่น

- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะรับ (เปิดตลาดแรงงานสำหรับ) คนไทยเพื่อเข้าไปทำงานเป็นคนดูแลผู้สูงอายุในญี่ปุ่น
- การ (รับที่จะเจรจา) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะรับ (เปิดตลาดแรงงานสำหรับ) คนไทยเพื่อเข้าไปทำงานเป็นพนักงานสปาในญี่ปุ่น
- ทั้งสองฝ่ายได้จัดประชุมคณะกรรมการร่วมไทย - ญี่ปุ่นว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ความตกลง JTEPA แล้ว ๒ ครั้ง คือ เมื่อ ๒๖ มิถุนายน และ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่กรุงโตเกียว โดยที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลและหยั่งท่าทีซึ่งกันและกันในเรื่องต้น ซึ่งฝ่ายไทยเห็นว่า ควรให้มีการเจรจาข้อผูกพันต่าง ๆ ตามข้อ ๑.๒ และสรุปพร้อมกันในลักษณะ "package" ภายใน ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

กรมเอเชียตะวันออก
มีนาคม ๒๕๕๒

¹ ชื่อเรียกทางการว่า ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยกับญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ หรือ Agreement between the Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership

บทที่ 9 การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา

ข้อ 115

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. บทนี้จะใช้บังคับกับมาตรการที่กระทบต่อการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาของภาคีที่เข้าสู่ภาคีอีกฝ่ายและอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งที่กล่าวถึงในวรรค 1 ของข้อ 117
2. บทนี้จะไม่ใช้บังคับกับมาตรการที่กระทบต่อบุคคลธรรมดาที่แสวงหาการเข้าสู่ตลาดการจ้างงานของคู่ภาคี และจะไม่ใช้บังคับกับมาตรการเกี่ยวกับการถือสัญชาติ ดินที่อยู่ หรือการจ้างงานถาวร
3. บทนี้จะไม่ขัดขวางภาคีไม่ให้ใช้มาตรการควบคุมดูแลการเข้าเมืองไปยัง หรือการพำนักชั่วคราวใน ภาคีฝ่ายแรกของบุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่าย รวมถึงมาตรการที่จำเป็นเพื่อปกป้องบูรณภาพของ และให้ความมั่นใจใน การเคลื่อนย้ายอย่างเป็นระเบียบของบุคคลธรรมดาข้ามเขตแดนของตน โดยมีเงื่อนไขว่ามาตรการดังกล่าวไม่ถูกใช้ในลักษณะที่ลบล้าง หรือทำให้ประโยชน์ที่ภาคีอีกฝ่ายได้รับภายใต้ข้อกำหนดของข้อผูกพันเฉพาะเสื่อมเสีย

หมายเหตุ ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวที่ว่า มีข้อกำหนดใดที่ต้องมีการตรวจลงตราสำหรับบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติหรือเป็นพลเมืองของบางประเทศ และไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวสำหรับบุคคลธรรมดาของประเทศอื่น จะไม่ถือว่า ทำให้เป็นการลบล้าง หรือทำให้ประโยชน์ภายใต้ข้อผูกพันเฉพาะเสียหายไป

ข้อ 116

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ คำว่า "บุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่าย" หมายถึง บุคคลธรรมดาที่พำนักอาศัยในภาคีอีกฝ่ายหรือที่อื่น และเป็นผู้ที่ภายใต้กฎหมายของภาคีอีกฝ่ายเป็นคนชาติของภาคีอีกฝ่ายนั้น

ข้อ 117

ข้อผูกพันเฉพาะ

1. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องระบุในภาคผนวก 7 ซึ่งข้อผูกพันเฉพาะที่ตนรับสำหรับประเภทของบุคคลธรรมดาต่อไปนี้
 - (เอ) นักธุรกิจที่พำนักระยะสั้นของภาคีอีกฝ่าย
 - (บี) ผู้โอนย้ายภายในกิจการของภาคีอีกฝ่าย
 - (ซี) ผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่าย
 - (ดี) บุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่ายซึ่งให้บริการวิชาชีพ
 - (อี) บุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่ายซึ่งดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงหรือที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางที่เป็นส่วนหนึ่งของสาขาเฉพาะของอุตสาหกรรม บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในภาคีฝ่ายแรก และ
 - (เอฟ) ผู้ฝึกสอนของภาคีอีกฝ่าย

2. บุคคลธรรมดาที่ครอบคลุมโดยข้อผูกพันเฉพาะที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว โดยเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของข้อผูกพันเฉพาะที่ระบุในภาคผนวก 7 โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดานั้นปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้บังคับในการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวซึ่งไม่ขัดต่อพันธสัญญาตีของบทนี้
3. ภาคีสองฝ่ายจะต้องไม่กำหนดหรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนโดยรวมของการตรวจลงตราที่จะออกให้ในคู่ภาคีแก่บุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่ายภายใต้วรรค 1 ข้างต้น เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในภาคผนวก 7

ข้อ 118

ข้อกำหนดและขั้นตอนเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา

1. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดพิมพ์หรือเผยแพร่ด้วยวิธีอื่นแก่ภาคีอีกฝ่ายในวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดและขั้นตอนที่จำเป็นสำหรับการยื่นคำขอที่มีประสิทธิภาพสำหรับการให้เข้าเมือง การพำนักชั่วคราวครั้งแรกหรือการอยู่ต่อ และในกรณีที่ใช้บังคับได้ ใบอนุญาตทำงานและการเปลี่ยนสถานะของการพำนักชั่วคราวในภาคีนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลธรรมดาที่อยู่ในข้อผูกพันเฉพาะของภาคีภายใต้บทนี้
2. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดและขั้นตอนที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น เมื่อได้รับการร้องขอจากบุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่าย
3. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามแจ้งให้ภาคีอีกฝ่ายรู้โดยพลันเกี่ยวกับการเริ่มใช้ข้อกำหนดและขั้นตอนใหม่ใดๆ หรือความเปลี่ยนแปลงในข้อกำหนดและขั้นตอนที่มีอยู่ใดๆ ที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น ที่กระทบต่อการยื่นคำร้องที่มีประสิทธิภาพสำหรับการให้เข้าเมือง การพำนักชั่วคราวครั้งแรกหรือการอยู่ต่อ และในกรณีที่ใช้บังคับได้ ใบอนุญาตทำงานและการเปลี่ยนสถานะของการพำนักชั่วคราวในภาคีนั้น
4. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้ความมั่นใจว่าค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของตนสำหรับการยื่นคำขอที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้นจะไม่ใช่สิ่งกีดขวางที่ไม่สมเหตุผลในตัวเอง ต่อการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาภายใต้บทนี้
5. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายาม อย่างมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ที่จะดำเนินมาตรการเพื่อทำให้ข้อกำหนดเรียบง่ายขึ้นและอำนวยความสะดวกและเร่งรัดขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่ายภายในกรอบของกฎหมายและข้อบังคับของตน ข้อผูกพันเฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวจะระบุไว้ในภาคผนวก 7

ข้อ 119

การยอมรับร่วมกัน

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการอำนวยความสะดวกแก่การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาภายใต้บทนี้ ภาคีอาจยอมรับการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ได้รับ ข้อกำหนดที่ได้ปฏิบัติตาม หรือใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองที่ออกให้ในภาคีอีกฝ่าย เพื่อความมุ่งประสงค์ของการปฏิบัติตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ของตน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับการจดทะเบียนมอบอำนาจ การออกใบอนุญาต หรือการรับรองบุคคลธรรมดาของภาคีอีกฝ่าย
2. การยอมรับที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น ซึ่งอาจบรรลุได้โดยการทำให้สอดคล้องกันหรือโดยวิธีอื่น อาจอยู่บนพื้นฐานของความตกลงหรือข้อตกลงระหว่างคู่ภาคี หรืออาจให้โดยฝ่ายเดียว

3. ในกรณีที่ภาคียอมรับ โดยความตกลงหรือข้อตกลงระหว่างภาคีกับประเทศที่ไม่ใช่คู่ภาคีหรือโดยฝ่ายเดียว ซึ่งการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ได้รับ ข้อกำหนดที่ได้ปฏิบัติตาม หรือใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ออกให้ในประเทศที่ไม่ใช่คู่ภาคี ภาคีจะต้องให้โอกาสที่เพียงพอแก่ภาคีอีกฝ่ายเพื่อแสดงให้เห็นว่าการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ได้รับ ข้อกำหนดที่ได้ปฏิบัติตาม หรือใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ได้ออกให้ในภาคีอีกฝ่ายควรได้รับการยอมรับเช่นกัน

ข้อ 120

คณะอนุกรรมการว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการปฏิบัติตามและการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพของบทนี้ ให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา (ซึ่งต่อไปในข้อนี้เรียกว่า "คณะอนุกรรมการ") ตามข้อ 13
2. หน้าที่ของคณะอนุกรรมการจะมีดังต่อไปนี้
 - (เอ) ทบทวนการปฏิบัติตามและการดำเนินการตามบทนี้
 - (บี) ทบทวนขอบเขตของข้อมูลพันธุศาสตร์ภายใต้บทนี้ รวมถึงการแสวงหาความเป็นไปได้สำหรับคู่ภาคีที่จะจัดทำข้อมูลพันธุศาสตร์ที่ไม่ได้รวมอยู่ในข้อมูลพันธุศาสตร์ภายใต้วรรค 1 ของข้อ 117 โดยคำนึงถึงความจำเป็นของแต่ละฝ่ายและผลประโยชน์ร่วมกันของคู่ภาคี
 - (ซี) หาหรือประเมินใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทนี้ตามที่อาจจะตกลงกัน
 - (ดี) รายงานผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการต่อคณะกรรมการร่วม และ
 - (อี) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจได้รับมอบหมายโดยคณะกรรมการร่วมตามข้อ 13
3. คณะอนุกรรมการจะต้องทำงานโดยปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดกับคณะอนุกรรมการพิเศษว่าด้วยการยอมรับร่วมกัน ที่จัดตั้งภายใต้อนุวรรค 6 ข้างล่าง และจะต้องคำนึงถึงผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิเศษที่กล่าวถึงในอนุวรรค 6 (บี) (ห้า) ข้างล่าง ในการพิจารณาของตน
4. คณะอนุกรรมการจะประกอบด้วยผู้แทนของรัฐบาลของคู่ภาคี
5. คณะอนุกรรมการจะประชุมกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
6. (เอ) เพื่อความมุ่งประสงค์ของการปฏิบัติตามและการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพของข้อ 119 คณะอนุกรรมการจะจัดตั้งคณะอนุกรรมการพิเศษว่าด้วยการยอมรับร่วมกัน (ซึ่งต่อไปในบทนี้จะเรียกว่า "คณะอนุกรรมการพิเศษ")
 - (บี) หน้าที่ของคณะอนุกรรมการพิเศษจะมีดังต่อไปนี้
 - (หนึ่ง) ทบทวนการปฏิบัติตามและการดำเนินการตามข้อดังกล่าว
 - (สอง) แสวงหาความเป็นไปได้สำหรับคู่ภาคีที่จะจัดทำข้อมูลพันธุศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องที่ได้กล่าวถึงในข้อดังกล่าว โดยคำนึงถึงความต้องการของแต่ละฝ่ายและผลประโยชน์ร่วมกันของคู่ภาคี
 - (สาม) บังชี้สาขาและวิธีการในการสานความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีต่อไปในเรื่องเกี่ยวกับการยอมรับร่วมกัน

- (สี่) หรือประเด็นใดๆ ที่เกี่ยวกับข้อดังกล่าวตามที่อาจจะตกลงกัน และ
- (ห้า) รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิเศษต่อคณะกรรมการร่วมผ่านทาง คณะอนุกรรมการ

ข้อ 121

การเจรจาต่อไป

คู่ภาคีจะต้องเข้าสู่การเจรจากันโดยเป็นไปตามภาคผนวก 7 หลังจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ภาคผนวก 7 ที่กล่าวถึงในบทที่ 9
ข้อผูกพันเฉพาะสำหรับการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา

ส่วนที่ 1
ข้อผูกพันเฉพาะของญี่ปุ่น

เอ. ข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ข้อ 117

ญี่ปุ่นอาจกำหนดให้บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่ต้องการเข้าเมืองและพำนักชั่วคราวภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในแต่ละตอนของส่วนนี้ ต้องได้รับการตรวจลงตราที่เหมาะสมหรือสิ่งที่มีผลเท่าเทียมกัน ก่อนการเข้าเมือง

ตอนที่ 1
นักธุรกิจที่พำนักระยะสั้น

การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวจะต้องอนุญาตให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่อยู่ในญี่ปุ่น เป็นระยะเวลา 90 วันซึ่งอาจขยายได้ โดยไม่มีการได้รับคำตอบจากภายในญี่ปุ่นและไม่มีการดำเนินการขายตรงต่อสาธารณชนทั่วไป หรือการให้บริการด้วยตนเอง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการเข้าร่วมในการติดต่อธุรกิจซึ่งรวมถึงการเจรจาสำหรับการขาย สินค้าหรือบริการ หรือกิจกรรมอื่นที่คล้ายกัน รวมถึงบุคคลที่เตรียมการสำหรับการจัดตั้งทางพาณิชย์ในญี่ปุ่น

ตอนที่ 2
ผู้โอนย้ายภายในกิจการ

1. การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวเป็นระยะเวลา 1 หรือ 3 ปีซึ่งอาจขยายได้ จะต้องอนุญาตให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่ได้รับการว่าจ้างโดยองค์กรสาธารณะหรือเอกชนที่ให้บริการในญี่ปุ่น หรือโดยองค์กรสาธารณะหรือเอกชนที่ลงทุนในญี่ปุ่น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขอสำหรับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่น ผู้ซึ่งถูกโอนย้ายมายังสำนักงานสาขาหรือสำนักงานตัวแทนในญี่ปุ่น หรือองค์กรสาธารณะหรือเอกชนที่จัดตั้งหรือก่อตั้งในญี่ปุ่นที่เป็นเจ้าของหรือควบคุมโดย หรืออยู่ในเครือของ องค์กรสาธารณะหรือเอกชนที่กล่าวถึงข้างต้น และเป็นบุคคลที่ดำเนินกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมต่อไปนี้ในระหว่างการพำนักอยู่ชั่วคราวในญี่ปุ่น

- (เอ) กิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกสำนักงานสาขาหรือสำนักงานตัวแทน ในฐานะหัวหน้าสำนักงานนั้น
- (บี) กิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกสาธารณะหรือเอกชน ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร หรือผู้ตรวจสอบบัญชีขององค์กรนั้น
- (ซี) กิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกหนึ่งหรือหลายแผนกขององค์กรสาธารณะหรือเอกชน
- (ดี) กิจกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์กายภาพ วิศวกรรม หรือวิทยาศาสตร์แขนงอื่น ซึ่งยอมรับภายใต้สถานะการพำนักประเภท "วิศวกร" ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย (คำสั่งคณะรัฐมนตรีฉบับที่ 319 ปี ค.ศ.1951) หรือ
- (อี) กิจกรรมที่ต้องใช้ความรู้ระดับสูงที่เกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ รวมถึงนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจ และการบัญชี หรือที่ต้องใช้ความคิดและความละเอียดอ่อนซึ่งอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมของประเทศที่

นอกเหนือจากญี่ปุ่น ที่ยอมรับภายใต้สถานะการพำนักประเภท “ผู้เชี่ยวชาญในบริการด้านมนุษยศาสตร์/ระหว่างประเทศ” ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย

หมายเหตุ เพื่อความมุ่งประสงค์ของภาคผนวกนี้ องค์การสาธารณะหรือเอกชน “อยู่ในเครือ” ขององค์การสาธารณะหรือเอกชนอื่น เมื่อองค์กรหลังสามารถมีอิทธิพลที่สำคัญต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและทางธุรกิจขององค์กรแรก

2. กิจกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงด้านที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ที่กล่าวถึงในอนุวรรค 1 (ดี) และอนุวรรค 1 (อี) ข้างต้น หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลธรรมดาไม่อาจกระทำได้โดยไม่มีการใช้เทคโนโลยีหรือความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ซึ่งได้มาโดยการสำเร็จการศึกษาระดับวิทยาลัย (กล่าวคือ ปริญญาตรี) หรือสูงกว่า หรือโดยได้ดำเนินกิจกรรมนั้นมาแล้วอย่างน้อย 10 ปี

ตอนที่ 3

นักลงทุน

การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวเป็นระยะเวลา 1 หรือ 3 ปีซึ่งอาจขยายได้ จะต้องให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทย ผู้ซึ่งดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้ระหว่างการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่น

- (เอ) กิจกรรมเพื่อลงทุนในธุรกิจญี่ปุ่นและจัดการธุรกิจดังกล่าว
- (บี) กิจกรรมเพื่อจัดการธุรกิจญี่ปุ่นแทนบุคคลที่นอกเหนือบุคคลของญี่ปุ่นที่ได้ลงทุนในธุรกิจดังกล่าว หรือ
- (ซี) ดำเนินธุรกิจญี่ปุ่นที่บุคคลที่นอกเหนือจากบุคคลของญี่ปุ่นได้ลงทุน

หมายเหตุ คำว่า “ธุรกิจ” ที่กล่าวถึงในตอนนี้รวมถึงบริการสปาไทย

ตอนที่ 4

บุคคลธรรมดาของประเทศไทยผู้ซึ่งให้บริการวิชาชีพ

การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวเป็นระยะเวลา 1 หรือ 3 ปีซึ่งอาจขยายได้ จะต้องให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่เป็นผู้ให้บริการด้านกฎหมาย บัญชี หรือภาษี ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น และเป็นผู้ที่ดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้ในระหว่างการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่น

- (เอ) บริการด้านกฎหมายที่ให้โดยนักกฎหมายที่มีคุณสมบัติเป็น “เบงโกชิ” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น
- (บี) บริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายของเขตอำนาจที่ผู้ให้บริการเป็นทนายความที่มีคุณสมบัติบนเงื่อนไขว่าผู้ให้บริการนั้นมีคุณสมบัติเป็น “ไกโคคุ-โฮ-ชิมุ-เบงโกชิ” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น
- (ซี) บริการด้านกฎหมายที่ให้โดยทนายความด้านสิทธิบัตร ที่มีคุณสมบัติเป็น “เบงริชิ” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น
- (ดี) บริการด้านกฎหมายที่ให้โดยตัวแทนในเรื่องขั้นตอนการขนส่งทางทะเล ที่มีคุณสมบัติเป็น “โคจิโคริชิ” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น
- (อี) บริการด้านบัญชี การตรวจสอบบัญชี และการทำบัญชี ที่ให้โดยนักบัญชี ที่มีคุณสมบัติเป็น “โคนิงโคเคชิ” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น หรือ

(เอฟ) บริการด้านภาษีที่ให้โดยนักบัญชีด้านภาษี ที่มีคุณสมบัติเป็น “เชริช” ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่น

ตอนที่ 5

บุคคลธรรมดาของประเทศไทยซึ่งดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูง หรือที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางที่เป็นส่วนหนึ่งของสาขาเฉพาะของอุตสาหกรรม บนพื้นฐานของสัญญา ส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในญี่ปุ่น

1. การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวเป็นระยะเวลา 1 หรือ 3 ปีซึ่งอาจขยายได้ จะต้องอนุญาตให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่ดำเนินกิจกรรมให้บริการต่อไปนี้ ในระหว่างการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่นบนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในญี่ปุ่น

- (เอ) กิจกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์กายภาพ วิศวกรรมศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์แขนงอื่น ภายใต้สถานะการพำนักประเภท “วิศวกร” ซึ่งมีขอบเขตกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย
- (บี) กิจกรรมที่ต้องใช้ความรู้ระดับสูงที่เกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ รวมถึงนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจ และการบัญชี หรือที่ต้องใช้ความคิดและความละเอียดอ่อนซึ่งอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมของประเทศที่นอกเหนือจากญี่ปุ่น ที่ยอมรับภายใต้สถานะการพำนักประเภท “ผู้เชี่ยวชาญในบริการด้านมนุษยศาสตร์/ระหว่างประเทศ” ซึ่งมีขอบเขตกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย หรือ
- (ซี) กิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางเกี่ยวกับอาหารไทย ภายใต้สถานะการพำนักประเภท “แรงงานมีทักษะ” ซึ่งมีขอบเขตระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้
- (หนึ่ง) มีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ประกอบอาหารไทยมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี โดยรวมระยะเวลาที่ใช้ในสถาบันการศึกษาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้ได้รับใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ที่ออกโดยกระทรวงแรงงานของประเทศไทย (ต่อไปในภาคผนวกนี้จะเรียกว่า “เอ็น เอส เอส”) ในฐานะผู้ประกอบอาหารไทย
- (สอง) ได้รับอย่างน้อยระดับ 1 ของการรับรองของ เอ็น เอส เอส ในฐานะผู้ประกอบอาหารไทย และ
- (สาม) ได้รับคำตอบแทนที่เพียงพอในฐานะผู้ประกอบอาหารไทยในประเทศไทยในช่วงเวลา 1 ปีก่อนวันที่มีการยื่นคำขอสำหรับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่น

หมายเหตุ 1 เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุวรรคนี้นี้ คำว่า “คำตอบแทนที่เพียงพอ” หมายถึง มูลค่าของคำตอบแทน หรือสิ่งที่เทียบเท่ากันตามมูลค่าเป็นเงินสด ที่มากกว่ามูลค่าค่าจ้างโดยเฉลี่ยของลูกจ้างในทุกอุตสาหกรรมในประเทศไทย ซึ่งจะต้องคำนวณเป็นรายปีโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของญี่ปุ่น โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลสถิติล่าสุดที่จัดทำไว้ในแบบสำรวจกลุ่มแรงงาน ที่จัดพิมพ์โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย

หมายเหตุ 2 เพื่อความมุ่งประสงค์ของการอ้างอิง มูลค่าค่าจ้างโดยเฉลี่ยที่กล่าวถึงในหมายเหตุ 1 ข้างต้น สำหรับแต่ละไตรมาสของ ค.ศ. 2004 เป็นดังต่อไปนี้

6,754.3 บาท สำหรับไตรมาสแรก

6,817.9 บาท สำหรับไตรมาสที่สอง

7,014.7 บาท สำหรับไตรมาสที่สาม และ

7,073.7 บาท สำหรับไตรมาสที่สี่

2. กิจกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ระดับสูงที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลธรรมดาอาจไม่สามารถดำเนินการได้โดยไม่มีการใช้เทคโนโลยีหรือความรู้เฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ ซึ่งได้มาโดยการสำเร็จการศึกษาในระดับวิทยาลัย (กล่าวคือ ปริญญาตรี) หรือสูงกว่า หรือโดยการได้ดำเนินการกิจกรรมนั้นมาแล้วอย่างน้อย 10 ปี

ตอนที่ 6

ผู้ฝึกสอน

การเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวเป็นระยะเวลา 1 หรือ 3 ปีซึ่งอาจขยายได้ จะต้องให้แก่บุคคลธรรมดาของประเทศไทยที่ดำเนินการต่อไปในระหว่างการพำนักชั่วคราวในญี่ปุ่น ภายใต้สถานะการพำนักประเภท "ผู้ฝึกสอน" ซึ่งมีขอบเขตระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการยอมรับผู้ลี้ภัย

- (เอ) กิจกรรมเพื่อสอนนาฏศิลป์หรือรำพื้นบ้านของไทย
- (บี) กิจกรรมเพื่อสอนดนตรีไทย
- (ซี) กิจกรรมเพื่อสอนการทำอาหารไทย
- (ดี) กิจกรรมเพื่อสอนมวยไทย
- (อี) กิจกรรมเพื่อสอนภาษาไทย หรือ
- (เอฟ) กิจกรรมเพื่อสอนบริการสปาไทย

บี. ข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ข้อ 118

การสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยในประเทศไทยอาจได้รับการพิจารณาว่าเทียบเท่ากับการสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยในญี่ปุ่น เพื่อความมุ่งประสงค์ของการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการศึกษา สำหรับการอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว ภายใต้สถานะการพำนักประเภท "วิศวกร" และ "ผู้เชี่ยวชาญในบริการด้านมนุษยศาสตร์/ระหว่างประเทศ" ซึ่งมีขอบเขตตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเข้าเมืองและการให้การยอมรับผู้ลี้ภัย ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับการประเมินของหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศญี่ปุ่นโดยเป็นไปตามกฎหมายญี่ปุ่น

ซี. ประเด็นสำหรับการเจรจาต่อไปภายใต้ข้อ 121

ญี่ปุ่นจะต้องเข้าสู่การเจรจากับประเทศไทย ภายใต้คณะอนุกรรมการว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาที่จัดตั้งตามข้อ 120 เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

- (เอ) ความเป็นไปได้ของการยอมรับคนดูแลผู้สูงอายุที่ผ่านการรับรองฝีมือแรงงานเพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาภายใน 1 ปี หากเป็นไปได้ แต่ไม่ช้ากว่า 2 ปี หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และ
- (บี) ความเป็นไปได้ของการยอมรับพนักงานสปาไทยโดยญี่ปุ่น เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาไม่ช้ากว่า 2 ปี หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ส่วนที่ 2

ข้อผูกพันเฉพาะของประเทศไทย

เอ. ข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ข้อ 117

ประเทศไทยอาจกำหนดให้บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ต้องการเข้าเมืองและพำนักชั่วคราวภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในแต่ละตอนของส่วนนี้ ต้องได้รับการตรวจลงตราที่เหมาะสมก่อนการเข้าเมือง

เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น ตอนที่ 1 ถึง 6 จะใช้กับทุกสาขา/กิจกรรม ยกเว้น 39 อาชีพที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำงาน พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979)

ตอนที่ 1

นักธุรกิจที่พำนักระยะสั้น

สำหรับสาขาหรือสาขาย่อยที่ประเทศไทยรับข้อผูกพันเฉพาะหมวดการจัดตั้งทางพาณิชย์หรือการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้ข้อ 77 และสำหรับทุกสาขาการผลิต บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ได้รับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่และประสงค์จะพำนักในประเทศไทยเพื่อความมุ่งประสงค์ของการเข้าร่วมการประชุมหรือติดต่อทางธุรกิจ การทำสัญญาขายหรือซื้อสินค้าหรือบริการ การเยี่ยมชมสถานที่ประกอบธุรกิจ หรือกิจกรรมอื่นที่คล้ายกัน และเข้าเมืองด้วยความมุ่งประสงค์ที่จะจัดตั้งทางพาณิชย์ในประเทศไทย ในกรณีที่เกิดกิจกรรมดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการขายตรงต่อสาธารณชนทั่วไปหรือการให้บริการ จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว และได้รับใบอนุญาตทำงาน เมื่อยื่นคำขอ สำหรับระยะเวลาแรกไม่เกิน 90 วัน และระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายได้ถึง 1 ปี จากวันที่เดินทางมาถึง โดยมีเงื่อนไขว่าได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน ภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 (ค.ศ. 1978) และโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979)

ตอนที่ 2

ผู้โอนย้ายภายในกิจการ

1. สำหรับสาขาหรือสาขาย่อยที่ประเทศไทยรับข้อผูกพันเฉพาะหมวดการจัดตั้งทางพาณิชย์หรือการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้ข้อ 77 และสำหรับทุกสาขาการผลิต บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่เป็นลูกจ้างในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางของนิติบุคคลของญี่ปุ่น และเป็นผู้ที่ถูกโอนย้ายมาเป็นการชั่วคราวสำหรับการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในประเทศไทย จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราวสำหรับระยะเวลาแรกไม่เกิน 1 ปี จากวันที่เดินทางมาถึง โดยมีเงื่อนไขว่า

- (เอ) บุคคลธรรมดาดังกล่าวได้ถูกจ้างโดยนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องนอกประเทศไทยเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ปี ก่อนวันที่บุคคลนั้นได้ยื่นคำขอสำหรับการเข้าเมือง
- (บี) บุคคลดังกล่าวต้องได้รับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ และ
- (ซี) ได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

2. การพำนักชั่วคราวที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น อาจขยายได้อีก 3 ครั้งๆ ละไม่เกิน 1 ปี

3. ใบอนุญาตทำงานสำหรับระยะเวลาแรก 1 ปี จะต้องออกให้แก่บุคคลดังกล่าว เมื่อยื่นคำขอ และระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายได้เป็นรายปี เป็นเวลาทั้งหมดไม่เกิน 4 ปี โดยขึ้นอยู่กับการตรวจพิสูจน์การจ้างงานกับนายจ้างเดิม และการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย (กล่าวคือ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าวและกฎหมายแรงงานอื่นๆ)
4. สำนักงานสาขาหรือธุรกิจในเครือของนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาทต่อชาวต่างชาติแต่ละคน ทั้งนี้ จำนวนโดยรวมของชาวต่างชาติจำกัดอยู่ที่ 10 คนต่อ 1 บริษัท

หมายเหตุ

- (เอ) คำว่า “ผู้จัดการ” ได้รับการนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่
 - (หนึ่ง) โดยหลัก อำนาจการองค์กร หรือแผนก หรือฝ่ายขององค์กร กำกับดูแลและควบคุมงานของผู้ควบคุมดูแล ผู้ประกอบวิชาชีพ หรือพนักงานด้านการจัดการอื่น มีอำนาจหน้าที่ในการว่าจ้างและให้ออก หรือเสนอแนะการว่าจ้างและให้ออก หรือการตัดสินใจด้านบุคลากรอื่นๆ (อาทิ การเลื่อนตำแหน่งหรือการอนุญาตให้ลา) และใช้อำนาจหน้าที่ตามดุลพินิจในการดำเนินงานวันต่อวัน และ
 - (สอง) ไม่รวมถึงผู้กำกับดูแลงานต้นทาง เว้นแต่ลูกจ้างที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ และไม่รวมถึงลูกจ้างที่ปฏิบัติงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการเป็นหลัก
- (บี) คำว่า “ผู้บริหาร” ได้รับการนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่โดยหลัก อำนาจการด้านการจัดการ องค์กร กำหนดเป้าหมายและนโยบายขององค์กร มีอิสระอย่างกว้างขวางในการตัดสินใจ และได้รับเพียงการกำกับดูแลหรือคำสั่งทั่วไปจากผู้บริหารในระดับสูงกว่า คณะกรรมการบริหารหรือผู้ถือหุ้นของธุรกิจ ผู้บริหารจะไม่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอย่างแท้จริงโดยตรง
- (ซี) คำว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” ได้รับการนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรผู้มีความรู้ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่อเนื่องขั้นสูง และเป็นผู้มีความรู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์เกี่ยวกับการให้บริการ อุปกรณ์การทำวิจัย เทคนิค หรือการจัดการขององค์กร

ตอนที่ 3

นักลงทุน

1. สำหรับสาขาหรือสาขาย่อยที่ประเทศไทยรับข้อมูลพื้นฐานเฉพาะในหมวดการจัดตั้งทางพาณิชย์ หรือการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้ข้อ 77 และสำหรับทุกสาขาการผลิต
 - (เอ) บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่กำลังจะลงทุนหรือได้ลงทุนในพื้นที่ ตามที่นิยามไว้ในวรรค (บี) ของข้อ 73 หรือวรรค (เอ) ของข้อ 91 ของประเทศไทย หรือ
 - (บี) บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่เป็นผู้แทนหรือลูกจ้างของนิติบุคคลของญี่ปุ่น ที่กำลังลงทุนหรือได้ลงทุนในพื้นที่ของประเทศไทย ยกเว้น
 - (หนึ่ง) ผู้แทนหรือลูกจ้างของสำนักงานสาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของญี่ปุ่นของนิติบุคคลของประเทศที่ไม่ใช่คู่ภาคี

- (สอง) สำหรับทุกสาขาการผลิต ผู้แทนหรือลูกจ้างของนิติบุคคลของญี่ปุ่นที่เป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยบุคคลของประเทศที่ไม่ใช่คู่ภาคี และไม่มีกระทำการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในญี่ปุ่น หรือ
- (สาม) สำหรับทุกสาขาในภาคบริการ ผู้แทนหรือลูกจ้างของนิติบุคคลของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยบุคคลของประเทศที่ไม่ใช่คู่ภาคี ในกรณีประโยชน์ของบทที่ 7 ที่ให้แก่นิติบุคคลดังกล่าวโดยเป็นไปตามข้อ 87 ถูกปฏิเสธ

จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว ในระยะเวลาแรกไม่เกิน 90 วัน และอาจขยายได้ถึง 1 ปีจากวันที่เดินทางมาถึง โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลดังกล่าวได้รับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ และประสงค์จะพำนักในประเทศไทย เพื่อความมุ่งประสงค์ของกิจกรรมการลงทุน และได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

2. ใบอนุญาตทำงานจะต้องออกให้แก่บุคคลดังกล่าวด้วย เมื่อมีการยื่นคำขอ ในระยะเวลาแรกไม่เกิน 90 วัน และระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายได้ถึง 1 ปีจากวันที่เดินทางมาถึง โดยมีเงื่อนไขว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน ภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว

ตอนที่ 4

บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นผู้ซึ่งให้บริการวิชาชีพ

ไม่มีข้อผูกพัน

ตอนที่ 5

บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นผู้ซึ่งดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีและความรู้ระดับสูง หรือที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางที่เป็นส่วนหนึ่งของสาขาเฉพาะของอุตสาหกรรม บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในประเทศไทย

1. สำหรับสาขาย่อยต่อไปนี้
 - (เอ) บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการติดตั้งฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ (ซี พี ซี 84100)
 - (บี) บริการเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์ (ซี พี ซี 84210+84220+84230+84240+84250)
 - (ซี) บริการการจัดการข้อมูล (ไม่รวมถึงบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซี พี ซี 84310+84320+84330+84390)
 - (ดี) บริการเกี่ยวกับฐานข้อมูล (ไม่รวมถึงบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซี พี ซี 84400)
 - (อี) บริการคอมพิวเตอร์อื่นๆ บริการฝึกอบรมซอฟต์แวร์สำหรับพนักงานของลูกค้า (ส่วนหนึ่งของ ซี พี ซี 84900)
 - (เอฟ) บริการการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการทั่วไป (ซี พี ซี 86501)
 - (จี) บริการด้านวิศวกรรม (ซี พี ซี 86721 ถึง 86727+ 86729) (ไม่รวมถึงวิศวกรรมโยธา)
 - (เอช) บริการโรงแรมที่พัก (ซี พี ซี 64110) และ
 - (ไอ) บริการร้านอาหาร (ซี พี ซี 64210)

บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ถูกว่าจ้างภายใต้สัญญาการจ้างงานโดยนิติบุคคลในประเทศไทย และได้รับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว ในระยะเวลาช่วงแรกไม่เกิน 90 วันหรือระยะเวลาตามสัญญาการจ้างงาน แล้วแต่อย่างใดที่น้อยกว่า และใบอนุญาตทำงาน เมื่อมีการยื่นคำขอ สำหรับระยะเวลาดังกล่าว โดยมีเงื่อนไขว่าได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน ภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว และโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

2. นิติบุคคลที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้น ต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายไทย และดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในประเทศไทย และมีเงินทุนที่ชำระแล้วอย่างน้อย 2 ล้านบาทต่อชาวต่างชาติแต่ละคนที่จ้าง จำนวนรวมของชาวต่างชาติทั้งหมดจำกัดอยู่ที่ 10 คนต่อ 1 บริษัท

3. ข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ตอนนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้ และในกรณีที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไขที่อยู่ในตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศไทยภายใต้บทที่ 7

- (เอ) บุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องได้ทำตามข้อบังคับที่กำหนดไว้สำหรับ “ผู้เชี่ยวชาญ” ภายใต้หมายเหตุของตอนที่ 2 และได้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมาแล้วเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขอสำหรับการอนุญาต
- (บี) บุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องต้องมีคุณสมบัติทางการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาชีพที่จำเป็นตามที่ระบุสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- (ซี) ต้องมีการจัดทำสัญญาจ้างงานสำหรับการให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีการให้สิทธิที่จะประกอบวิชาชีพในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพที่ได้รับอนุญาตในประเทศไทย

ตอนที่ 6

ผู้ฝึกสอน

1. สำหรับสาขาย่อยต่อไปนี้

- (เอ) บริการการศึกษาของโรงเรียนและโรงเรียนนานาชาติ (ไม่รวมถึงบริการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาอื่นๆ) (ส่วนหนึ่งของ ซี พี ซี 9219+ ซี พี ซี 9221+9222)
- (บี) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวะ (ซี พี ซี 9223+9224)
- (ซี) บริการการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ซี พี ซี 923)
- (ดี) บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือ หลักสูตรระยะสั้น (ซี พี ซี 92400) และ
- (อี) บริการการศึกษาอื่นๆ (ซี พี ซี 92900)

บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ได้รับเชิญ หรือถูกว่าจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งและจดทะเบียนอย่างถูกต้องในประเทศไทย และได้รับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองและพำนักชั่วคราว ในระยะเวลาแรกไม่เกิน 6 เดือนจากวันที่เดินทางมาถึง หรือระยะเวลาของการจ้างงาน แล้วแต่อย่างใดที่น้อยกว่า และใบอนุญาตทำงาน เมื่อมีการยื่นคำขอ สำหรับระยะเวลาดังกล่าว โดยมีเงื่อนไขว่าได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน ภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว และโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

2. บุคคลที่กล่าวถึงในวรรค 1 ข้างต้นต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันการศึกษาที่เชิญหรือว่าจ้างบุคคลดังกล่าว และกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ในกรณีที่เกี่ยวข้อง

3. ในกรณีที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไขในตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศไทยภายใต้บทที่ 7 จะใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องมีการจัดทำสัญญาจ้างงานสำหรับการให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีการให้สิทธิที่จะได้รับใบประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทย

บี. ข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ข้อ 118

1. การยื่นคำขอสำหรับใบอนุญาตทำงานและการตรวจลงตรา

ไม่กำหนดให้ต้องมีหลักฐานการขอรับการตรวจลงตรา เมื่อผู้ว่าจ้างยื่นคำขอสำหรับใบอนุญาตทำงานในประเทศไทยภายใต้มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว และในสภาวะกรณีปกติ ไม่กำหนดให้ต้องมีหลักฐานการยื่นคำขอใบอนุญาตทำงานภายใต้มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว เมื่อบุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นยื่นคำขอสำหรับการตรวจลงตราประเภทผู้ที่ไม่ใช่ผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ ปี ในญี่ปุ่น

2. การเข้าถึงศูนย์การให้บริการแบบจุดเดียวสำหรับการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงาน

(เอ) (หนึ่ง) ผู้โอนย้ายภายในกิจการญี่ปุ่นของสำนักงานสาขา หรือธุรกิจในเครือที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท

(สอง) บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ได้รับการว่าจ้างภายใต้สัญญาจ้างงานโดยองค์กรสาธารณะหรือเอกชนที่ได้จดทะเบียนและดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในประเทศไทย ที่มีเงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วทั้งหมดไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท และ

(สาม) นักลงทุนญี่ปุ่นที่มีเงินทุนที่ชำระแล้วทั้งหมดอย่างน้อยที่สุด 2 ล้านบาท

จะสามารถเข้าถึงศูนย์การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงาน

(บี) เพื่อให้ได้รับอนุญาตสำหรับการพำนักชั่วคราวและใบอนุญาตทำงาน บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นภายใต้ประเภทบุคคลข้างต้น จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านเอกสารของประเทศไทย ตามที่ได้บอกกล่าวให้ญี่ปุ่นทราบเป็นครั้งคราว

3. ข้อกำหนดเรื่องรายได้

ประเทศไทยจะไม่ต้องไม่กำหนดให้การต้องมีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนเป็นเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตให้ขยายเวลาพำนักชั่วคราวแก่บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่น

หมายเหตุ จำนวนเงินที่กล่าวถึงในวรรค 2 และวรรค 3 อาจขึ้นอยู่กับกรอบทบทวนภายใต้คณะอนุกรรมการว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ 120 ตามที่จำเป็น เพื่อให้สะท้อนถึงการปรับเปลี่ยนที่เหมาะสมตามระดับเงินเพื่อหรือเงินผิด

ซี. ประเด็นสำหรับการเจรจาต่อไปภายใต้ข้อ 121

ประเทศไทยจะต้องเข้าสู่การเจรจากับญี่ปุ่น ภายใต้คณะอนุกรรมการว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 120 ในประเด็นต่อไปนี้

- (เอ) ข้อกำหนดเรื่องการเข้าเมืองเกี่ยวกับการจ้างคนไทยสี่คนต่อชาวต่างชาติแต่ละคนในการอนุญาตให้ทำงาน โดยมุ่งให้ผ่อนผันข้อบังคับดังกล่าว เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาไม่ช้ากว่า 3 ปีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ
- (บี) ข้อจำกัดด้านปริมาณที่กำหนดให้จ้างชาวต่างชาติได้มากที่สุด 10 คนต่อ 1 บริษัท เป็นข้อกำหนดสำหรับการออกใบอนุญาตทำงาน โดยมุ่งให้ผ่อนผันข้อบังคับดังกล่าว เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาไม่ช้ากว่า 2 ปีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ
- (ซี) ความเป็นไปได้ของการลดระดับข้อกำหนดสำหรับบุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่ประสงค์จะโอนย้ายจากองค์กรสาธารณะหรือเอกชนของญี่ปุ่นมายังสำนักงานสาขาหรือธุรกิจในประเทศของต้นในประเทศไทย เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาไม่ช้ากว่า 2 ปีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และ
- (ดี) ความเป็นไปได้ของการอำนวยความสะดวกยิ่งขึ้นและการเร่งรัดขั้นตอนการแจ้งต่อกระทรวงแรงงานภายใต้มาตรา 7 ของพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาไม่เกิน 1 ปีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

หมายเหตุ ไม่มีสิ่งใดใน ซี จะเป็นการตัดสินล่วงหน้าว่าบทใดในความตกลงฉบับนี้จะรวมผลการเจรจาดังกล่าวเข้าเป็นส่วนหนึ่ง หากมี

ดี. ข้อผูกพันเฉพาะที่เกี่ยวกับการรับรองของ เอ็น เอส เอส ในฐานะผู้ประกอบการอาหารไทย ที่กล่าวถึงในอนุวรรค 1 (ซี) (หนึ่ง) ของตอนที่ห้า ของ เอ ของส่วนที่ 1 ของภาคผนวกนี้

1. เมื่อมีการร้องขอ ประเทศไทยจะต้องติดต่อโดยผ่านทางทางการทูตแก่ญี่ปุ่นซึ่งรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการรับรองจาก เอ็น เอส เอส ในฐานะผู้ประกอบการอาหารไทย และต้องการทำงานในญี่ปุ่น พร้อมรูปถ่าย
2. ในกรณีของการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดสำหรับการได้รับการรับรองของ เอ็น เอส เอส ในฐานะผู้ประกอบการอาหารไทย ประเทศไทยจะต้องแจ้งล่วงหน้าแก่ญี่ปุ่นผ่านทางทางการทูตเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ปรับเปลี่ยนดังกล่าว

แผนการจัดกิจกรรมให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ

ส่วนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

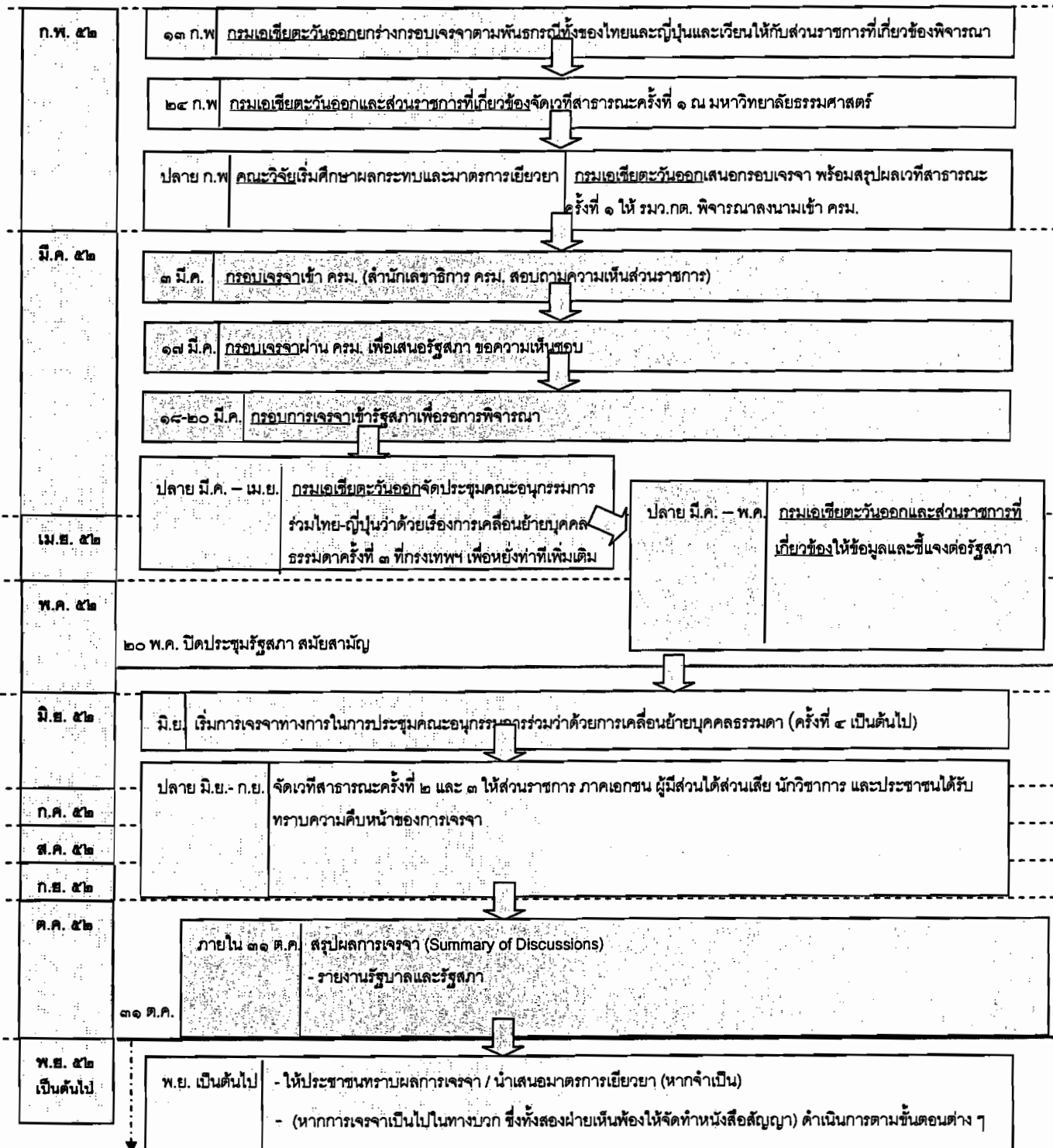
๑. การให้ข้อมูลการจัดเวทีสาธารณะผ่านกรมประชาสัมพันธ์ โดยได้ออกอากาศในช่วงข่าวภาคเช้า เมื่อ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๒. การให้ข้อมูลการจัดเวทีสาธารณะผ่านเว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ และ JTEPA ที่ www.mfa.go.th/jtepa ตั้งแต่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๓. การอภิปรายเวทีสาธารณะ ครั้งที่ ๑ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๔. การศึกษาวิจัยผลกระทบ และมาตรการเยียวยา โดยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งคณะนักวิจัยประกอบไปด้วยคณาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล และ TDRl ในสาขาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และ นิติศาสตร์

ส่วนที่จะดำเนินการต่อไป

๕. การจัดพิมพ์ข้อมูลพื้นฐาน และผลการอภิปรายเวทีสาธารณะอย่างละเอียดเผยแพร่สู่สาธารณชน
๖. การตีพิมพ์บทความสรุปผลการอภิปรายสาธารณะผ่านสื่อหนังสือพิมพ์
๗. การให้ข้อมูลผ่านสื่อวิทยุ และหนังสือพิมพ์ โดยจะให้ข้อมูลเป็นระยะ ๆ
๘. การอภิปรายเวทีสาธารณะ ครั้งที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒
๙. การอภิปรายเวทีสาธารณะ ครั้งที่ ๓ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๒

กรมเอเชียตะวันออก
มีนาคม ๒๕๕๒

แผนงานและกรอบเวลาการเจรจาตามพันธกรณีเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ภายใต้ JTEPA

หมายเหตุ: ความตกลงฯ ระบุให้ได้ข้อสรุปของการเจรจาเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใน ๓๑ ต.ค. ๕๒

กรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

กรอบการเจรจา

พันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้บทที่ ๘ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA)

ให้คณะเจรจาดำเนินการเจรจาโดยมีเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายของการเจรจา

๑. ในส่วนของข้อผูกพันของไทย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักธุรกิจญี่ปุ่นในประเทศไทยเท่าที่จะ
กระทำได้ตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องของไทย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และผลประโยชน์ด้าน
การค้า การลงทุนของญี่ปุ่นกับไทยที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ การ
กระตุ้นสถานะการจับจ่ายใช้สอย อสังหาริมทรัพย์ และการจ้างงานในประเทศไทย

๒. ในส่วนของข้อผูกพันของญี่ปุ่น เพื่อเปิดตลาดการจ้างแรงงานไทยในธุรกิจสปา และคนดูแล
ผู้สูงอายุในญี่ปุ่น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง (๑) การพัฒนาขีดความสามารถ ความพร้อมของแรงงาน รวมทั้ง
สภาพการณ์ของตลาดการจ้างงานในไทย (๒) มาตรฐานความเป็นอยู่ คักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความ
เหมาะสมของระดับอัตราค่าจ้าง (๓) การให้ความคุ้มครองด้านกงสุล และสิทธิในการเข้าถึงการให้สวัสดิการ
พื้นฐานทางสังคมของประเทศผู้รับ

กรมเอเชียตะวันออก

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สรุปผลการอภิปรายสาธารณะเรื่อง “การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ JTEPA” ครั้งที่ ๑

กรมเอเชียตะวันออก ร่วมกับคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดอภิปรายสาธารณะเรื่อง การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ JTEPA เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการภายใต้ความตกลง JTEPA และตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ประมาณ ๑๐๐ คน สรุปสาระสำคัญการอภิปราย ดังนี้

๑. ภาคแรก การให้ข้อมูลเบื้องต้นโดยภาครัฐ

๑.๑ ผู้แทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (นายรณรงค์ พูลพิพัฒน์) ให้ข้อมูลถึงหลักการทั่วไปของการเปิดเสรีภาคบริการตามที่องค์การการค้าโลกกำหนดไว้ โดยประกอบด้วย ๔ หมวด (mode) การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดานั้นจะเกี่ยวข้องกับหมวด ๓ การจัดตั้งทางพาณิชย์ (นิติบุคคล) และหมวด ๔ การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา การเปิดเสรีภาคบริการหมวด ๔ เป็นเรื่องที่ยืดหยุ่นมากเพราะจะเชื่อมโยงเข้ากับเรื่องการแย่งงานของคนชาติ ประเทศส่วนใหญ่รวมทั้งญี่ปุ่นจึงไม่พร้อมจะเปิดเสรีภายใต้องค์การการค้าโลก ดังนั้น นับว่าเป็นโอกาสดีของไทยที่ได้เปิดเสรีภาคบริการกับญี่ปุ่นภายใต้ความตกลง JTEPA ในหลายสาขาอาชีพ เป็นการขยายตลาดการทำงานของคนไทยในต่างประเทศ ซึ่งในภาพรวมญี่ปุ่นเปิดตลาดให้ไทยมากกว่า (ญี่ปุ่นเปิดไม่น้อยกว่า ๑๓๕ สาขา / ไทยเปิด ๒๘ สาขา)

๑.๒ ผู้แทนกรมเอเชียตะวันออก (นายเชิดชาย ไร่ไฉน) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของความตกลง JTEPA และข้อบทความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ได้แก่ การเปิดเสรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตเข้าเมืองและการอนุญาตให้ทำงานที่ได้ตกลงกันไปแล้ว การอำนวยความสะดวกของการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของทั้งสองฝ่าย การยอมรับมาตรฐานร่วมกัน พันธกรณีที่กำหนดว่าต้องเจรจาต่อไปทั้ง ๖ เรื่อง การดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา กลไกในการดำเนินการ รวมทั้งแผนงานและกรอบเวลาในการดำเนินการในช่วงต่อไปตามที่เสนอในกรอบการเจรจา

๑.๓ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (นพ. ธีระเกียรติวณิช) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของตลาดคนดูแลผู้สูงอายุว่า ญี่ปุ่นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วซึ่งจะมีความต้องการคนดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมาก แรงงานไทยมีทักษะฝีมือและทักษะด้านการให้บริการสูง เป็นที่นิยมของต่างประเทศโดยเฉพาะญี่ปุ่น แต่ไทยยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการและมาตรฐานของตลาดญี่ปุ่นได้มากนักเนื่องจากยังมีผู้สนใจเรียนน้อยและยังขาดการอบรมด้านภาษา อีกทั้งอัตราค่าจ้างคน

ดูแลผู้สูงอายุในญี่ปุ่นต่ำ ไม่ดึงดูดนัก นอกจากนี้ไทยมีประเทศคู่แข่งได้แก่ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ซึ่งได้เริ่มส่งคนดูแลผู้สูงอายุเข้าไปทำงานที่ญี่ปุ่นแล้ว

๑.๔ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน (นางสาวอารียา ไรจนวิถิติ) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานสปาว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่นยังไม่ยอมรับวิชาชีพสปาไทยโดยอ้างว่า ญี่ปุ่นมีภูมิปัญญาด้านสปาเช่นกัน (น้ำพุร้อน onsen) จึงไม่สามารถแยกแยะได้ชัดเจน อีกทั้งยังมีความล่อแหลมกับการขายบริการทางเพศ และเกี่ยวข้องกับร่างกายมนุษย์ จึงต้องผ่านการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานจึงร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและภาคเอกชนจัดทำหลักสูตรและกำหนดมาตรฐานให้เป็นสากล ทำให้ญี่ปุ่นเริ่มยอมรับมากขึ้น แต่ก็ยังคงทำที่เดิม โดยอ้างว่าการนวดเป็นอาชีพสงวนสำหรับคนตาบอดและต้องสอบผ่านมาตรฐานของญี่ปุ่นและสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ด้วย ในปัจจุบันพนักงานสปาไทยในญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่เป็นคู่สมรสของชาวญี่ปุ่นซึ่งสามารถทำงานในญี่ปุ่นได้ด้วยสถานะการพำนักอื่น แต่ฝีมือการทำงานไม่ได้มาตรฐาน

๑.๕ ผู้แทนกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน (นายสิงหนเดช ชูอำนาจ) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกเรื่องการเข้าเมืองและการอนุญาตให้ทำงาน ซึ่งที่ผ่านมาไทยได้อำนวยความสะดวกให้ชาวญี่ปุ่นอยู่แล้ว เช่น การบริการผ่าน One Stop Service แต่ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่ที่เข้ามาทำงานในไทยจะอยู่ในบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดย BOI หรือการนิคมแห่งประเทศไทย และเข้าประเทศโดยอาศัยกฎหมายส่งเสริมการลงทุนซึ่งมีความสะดวกมากกว่า ทำให้มีการใช้สิทธิผ่าน JTEPA น้อย

๒. ภาคสอง การอภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นเบื้องต้นโดยภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๑ ผู้แทนสภาการพยาบาลและสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย (รศ. ดร. ศิริอร ลินธุ) ให้ความเห็นว่า ประเทศไทยกำลังขาดแคลนแรงงานทั้งพยาบาลและคนดูแลผู้สูงอายุ ยังไม่สามารถผลิตบุคลากรตามมาตรฐานของญี่ปุ่นได้ และมีความยากลำบากมากในการสอบใบอนุญาตของญี่ปุ่น นอกจากนี้ อัตราค่าจ้างของญี่ปุ่นอาจไม่คุ้มค่า แต่หากสามารถเจรจาให้คนไทยได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรมและได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม ก็เห็นว่า เป็นโอกาสและยินดีสนับสนุน

๒.๒ ผู้แทนสมาพันธ์สปาไทย (นายอภิชัย เจียอดิศักดิ์) สนับสนุนการสร้างโอกาสให้คนไทย ขณะนี้ มองว่า ญี่ปุ่นหันมาลงทุนด้านสปาในไทยโดยจ้างแรงงานไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักลงทุนไทย แต่ไทยยังไม่มีศักยภาพในการไปลงทุนในญี่ปุ่นและกฎหมายการลงทุนเรื่องสปาที่ญี่ปุ่นยังไม่ชัดเจน จึงยังมีความไม่เท่าเทียมกันอยู่ อีกทั้ง การลงทุนของญี่ปุ่นไม่ทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพราะญี่ปุ่นไม่นำสปารูปแบบญี่ปุ่น (ออนเซน) มาลงทุน ส่วนการส่งพนักงานสปาไปทำงานในต่างประเทศนั้นไทยมีศักยภาพและได้เริ่มส่งไปแล้วในบางประเทศ

๒.๓ ผู้แทนสมาคมสปาไทย (นางจรัสตรี สุวรรณทรภก) เห็นว่า ไทยยังขาดบุคลากร / พนักงานสปาที่มีคุณภาพจริง ๆ เพราะระบบการรับรองยังมีช่องว่างของกฎหมายและข้อกำหนด ต้องคำนึงถึงมาตรการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพให้มากขึ้นก่อน และหลังจากสามารถส่งพนักงานสปาไปได้แล้วต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในแง่สวัสดิภาพของพนักงานสปา ปัญหาอีกเรื่องหนึ่งคือไทยยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองการใช้ชื่อ “สปา” ทำให้มีธุรกิจที่แอบอ้างนำชื่อไปใช้โดยไม่ได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข

๒.๔ ผู้แทนโครงการรณรงค์เพื่อแรงงานไทย (นางจรรยา ยิ้มประเสริฐ) ให้ความเห็นที่ปัจจุบันรูปแบบของการส่งคนไปทำงานในต่างประเทศที่ส่วนใหญ่ผ่านบริษัทจัดหางานนั้นไม่มีความชัดเจนและนำไปสู่การแอบแฝงของธุรกิจค้ามนุษย์ ขอให้ภาครัฐพัฒนากระบวนการจัดส่งโดยยกเลิกบริษัทจัดหางานและให้ดำเนินการโดยรัฐต่อรัฐซึ่งสามารถตรวจสอบได้เท่านั้น และขอให้ประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมถึงประชาชนทุกระดับ ป้องกันการหลอกลวงของกระบวนการค้ามนุษย์ รวมทั้ง ให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการบริหารเงินด้วย

๒.๕ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (นางชลภััสสรณ์ อาริยวัฒน์) ไม่สนับสนุนเรื่องนี้ เพราะไทยไม่พร้อมในการส่งคนดูแลผู้สูงอายุและพนักงานสปาไปญี่ปุ่น จึงควรเตรียมความพร้อมในไทยให้ดีกว่าก่อน โดยเฉพาะการควบคุมคุณภาพของบุคลากร ป้องกันการล่องละเมิดทางเพศ และเห็นว่า การรับผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นเข้ามาทำนั้กในประเทศไทย โดยฝ่ายไทยให้บริการเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ จะเป็นประโยชน์กว่า

๓. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมการอภิปราย

๓.๑ ผู้แทนสมาคมพยาบาลอาสาสมัครแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นที่ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการประกันคุณภาพ การติดตามผล และการคุ้มครองแรงงาน

๓.๒ ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ให้ความเห็นที่ในการพัฒนาบุคลากร ควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง

๓.๓ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ชี้แจงว่า ยังมีข้อจำกัดทางกฎหมายในการควบคุมสถานบริการ แต่ก็มีสถานบริการที่ดีจำนวนมาก และให้ข้อสังเกตว่าการรับผู้สูงอายุต่างชาติเข้ามารับบริการทางการแพทย์ของไทยก็เท่ากับเป็นการบริโภคทรัพยากรทางการแพทย์ของไทยมาก จึงต้องคำนึงถึงความสมดุลด้วย

กรมเอเชียตะวันออก
กระทรวงการต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒